

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV
Telefon 226
Abonament anual 300 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin fine în cetățene, și pentru
tine, la libertate, legalitate și cinste.

Voința Națională

Două „succese” trebuie să le recunoaștem trecutului guvernării averescane. I-a reușit ca după o activitate scandalosă să nemulțumească țara întregă pentru ca la urmă să plece huiduit dela cârmă. Și i-a mai succedat să distrugă complet nimbul de glorie cu care generalul Averescu se întorsese din război.

Era deci natural ca — trecut în opoziție, în frunte cu un general a cărui popularitate i-o mănăscăseră propriii săi partizani — acest partid să ajungă în trista și lamentabilă lui situație de azi.

Nu ne mai miră deci umilința la care a recurs șeful partidului averescan pentru ca să-și salveze pe cel câștigat neafragații cari se mai tin de pulpana d-sale. Și, doar bine, că partidul d-sale nu mai însemnează nimic în fața poporului, întocmai așa cum d-sale nu mai prezenta nici o garanță și nici o speranță în fața propriului partid.

De aici umilită și slugernica atitudine în fața d-lui Ionel Brătianu, din gura cărora aștepta un cuvânt de mîlă și nădejde pentru partidul poporului.

În dureroase situații împinge câte-odată nepuțința și bătrânețea pe om!

Tupeul însă, cu care primul ministru Ionel Brătianu și-a jucat rolul în această față parlamentară, este o sfidare la adresa țării întregi. Căci îl întrebăm un lucru: Cu ce drept și putere o face d-sale pe factorul chemat să hotărască plecarea sau venirea unui guvern? În tupeul d-sale d-l Brătianu a uitat,

sau a voit poate să uite, că cuvintele adresate de d-sa generalului Averescu, sfidează un popor și pe regele lui. La moșta d-sale poate dispune, poate angaja și dimitte argași după bunul plac. Guvernul însă este al țării, iar aceeași țară nu se numește Florica ci Țara românească. Ea, țara, a aruncat guvernul generalului în noroiul păcatelor și murdărilor lui, ea l-a huiduit și l-a alungat dela putere. Nu să mai admită deci acum ca acel nenorocit guvern să-și mai poată repeta încă odată seria păcatelor din trecut și să se cotocească din nou la putere din voința și mila mareșului șef al guvernului și Parlamentului urnelor furate.

Nu, căci mai există și o altă voință în această țară: voința națională!

O zi mare

Zi mare, zi de serbătoare, de bucurie și mulțumită lui Dumnezeu a fost ziua de ieri pentru județul d-lui Radovici. Suferise adică domn Prefect de apendicită și a fost operat. Drept mulțumită și slavă lui Dumnezeu pentru acest mare eveniment, în tot județul au fost trase clopotale bisericilor și s-au ținut servicii religioase.

Așa ni se comunică. De fapt, — nu-l de crezut. Dar fiind vorba de județul Făgărașului dela a cărui Prefectură au mai pornit încă atâtea ordine pe cari nu le-am fi crezut dacă nu ne convingeam, — zicem și acum: ce nu se poate în satrapia omului de încredere al Brătienilor atotputernici?!

Mișcările studentești

Declarațiile făcute de d-l Alexandru Vaida ziarului „Cuvântul”.

„Am fost adânc revoltat de modul absolut antipedagogic și antinațional cu care s'a procedat de către senatul Universității clujene contra studenților.

Acești studenți n'au făcut altceva, decât s'au solidarizat întru toate cu colegii lor din București și Iași.

Acest fapt face ce să fie cu atât mai înăjită atitudinea observată de senatul universitar din București față de greva studentească.

Senatul universitar din Capitală, a dat dovadă de o adevărată pricepere păditească față de tineretul încredințat educației; lui științifice și pedagogice — gafa ministrului pe care a comis-o refuzând să primească pe studenți este de neertat.

Dânsul a procedat față de tinerime, exact ca generalul împăratului Francisc Iosif — Prințul Windischgrätz, în contra revoluționarilor unguri dela 1849 răspunzând cererii acestora de negocieri pentru armistițiu: „Cu pebelii nu stau de vorbă”.

Senatul universitar din București a îndreptat greșala ministrului.

Stând de vorbă cu reprezentanții studenților — iată că la Universitatea din Capitală restabilirea liniștii este aproape perfectă.

Să sperăm că și senatul universitar din Cluj va lua o pilde dela colegii lor din București.

Ași întreba pe membrii senatului universitar din Cluj, într-

cât ar fi suferit ordinea publică și disciplina necondiționat necesară, dacă și ei în loc de a aduce hotărâri vrednice de niște „Derveiși” cuprinși de extaz, ar fi admis că studenții dela Cluj au dat dovadă de calități frumoase de caracter atunci când solidarizându-se cu colegii lor din regiuni s'au lăsat ademiniți să rapă această solidaritate nici cedând ademintirilor nici intimidându-se în fața amenințărilor.

Chestiunea antisemită a fost exclusă de înțelepciunea studenților și din inițiativa lor, după ce politicianismul oficial o exploatare în detrimentul studențimei timp de doi ani făcând în străinătate cel mai mare rău țării. Cele 11 puncte nu conțin nimic inacceptabil precum dovedește și hotărârea senatului academic din București.

Și pe când în Capitală tactul și prudența profesorilor au făcut cu puțință asigurarea soluționării liniștite a grevei, la Cluj ne-a fost dat să vedem durerosul și nespūs de rușinosul spectacol, ca Miercuri seara să fie aruncate afară în ploaie fețele studențe din căminuri, nemai vorbind de băești, fără ca în prealabil acești pedagogi de înalte studii, să se fi îngrijit de un adăpost și de o masă pentru ele.

Ca să vedem transformată Universitatea în cazarmă și în adăpost pentru agenții de Siguranță; ca să vedem pedagogi, stăruiți să frângă țăria de caracter a generației de mâine, căutând cu mijloace neome-

noase și nedemne de a îndupleca pe indivizii izoleși să-și trădeze camarazii, participând la cursuri, ca astfel cei persecutați să poată fi persecuți, cu toată urgia, unor pedagogi dornici de răzbunare, această este inacceptabil.

Și ne-a fost dat să vedem scene penibile: profesori îmbrânclind studentele și studenții spre a-i preda poliției pe când alți pedagogi de asemenea callitate adreșau injurături de: Dumnezei, de sfinți și de mamă celor cărora ar trebui să le dea pilde vii de demnitate cetățenească și profesorală.

Mi se va răspunde cu invocarea necesității ordinii, a păstrării liniștii și a disciplinei care trebuie să domnească în templul științei.

Oricine mi-ar face această obiecțiune aș pricepe; nu aș pricepe însă ca ea să fie ridicată de anumiți membri ai corpului profesoral dela înalte școli din Cluj.

Doi ani de zile studenților li s'a permis să spargă capete de evrei, să iamaie în lacul din parc pe membrii aceleiași minorități etc. încurajați de aceleiași domni profesori cari actualmente își părăsesc rezistența. Ba imi aduc aminte cum acum doi ani nu s'a găsit nimeni dintre acești domni care să-și ridice cuvântul autoritar de coleg luminându-i pe studenți că rectorul magalic, de pe vremuri, cu tot numele lui biblic, nu este evreu, precum credeau studenții ci „ortodox get-beget”. Și dacă la București nu se știe, la Cluj nu este secret că „im Acțiunea românească” condusă de prietenul meu d-l rector dela Academia comercială, au intrat numeroși studenți ca membri, chiar și în conducere, colegi cu directorul lor.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”

Actori și Spectatori

Spicuri

Cu mult înainte de război, o trupă de operă italiană (de mâna a doua) reprezenta în Craiova „Cavaleria Rusitană”.

Între spectatori, unul din cei atenți și pe care-l interesa opera, dădea semne de agitație, de nerăbdare. Vecinul său din dreapta un tip înalt, gras cu aparența grobiană, fredona arile ce le cunoștea când mai tare, când șuerând în permanent desacord cu cel de pe scenă, însă cu o tenacitate ce-l făcea pe cel din stânga, să-și lase din răbdări. La un moment dat când Santuza în duo cu Turido ridică odată cu notele lor calde și emoția în sală, vecinul din dreapta răgușit și fals persistă în acompaniament.

Spectatorul din stânga ridicându-se de odată cu enervarea ce și-o înmagazinase dela începutul spectacolului, gestuculând strigă către actori: „Tăceți mă! ca să termine asta de lângă mine”!

Bagheta dirijorului nu mai

mișcă, orchestra nedirijată întonează fle-care nedumeriți câteva note. Santuza se uită cu desnadejde la Turido — câteva clipe o pumoare generală.

Cortina cade l.....

Într'un orașel de provincie, o trupă de actori (cam tot de provincie, jucau „Cersetorii în haine negre” o dramă puternică de pe vremuri și care storcea lacrimi din ochii spectatoriilor. De obicei în aceste orașele din provincie cu viața lor monotona, se naște o pretenție între spectatori și actori, izvorâtă din plictiseala spectatorului și din greutatea vieții de actor.

Printre actori era unul de statură herculeană, simpatizat de public și colegii săi, dar care era obiectul glumelor și farseilor colegiale. Jucau de data aceasta dramă.

Piesa urma cam astfel: unul din ei plâpând, istovit de ne-

zurile și amărăciunile vieții, concediat din serviciu ne mai având nici un mijloc de câștig, cu datoria de a întreține familia sa compusă din două surori, repudiază cu dispreț cerșetoria și se hotărăște a face pe hamalul. Încearcă acest fel de muncă, prin ridicarea unei lăzi dar slabele sale puteri nu-l ajută și cuprins de desnadejde, vede întreaga tragedie.

Actorul cu statura de aliet, într'un contrast fizic cu cel dinăi, trebuia în rolul său, să-și svârle lada cu repeziciune pe umerii săi, spre a arăta cât de ușor își poate câștiga el existența. Se apleacă repede gata pentru acest gest și entuziasmat strigă: „Iacă, ce ușor se ridică și ce ușor se câștigă”, dar zadarnic lada nu cedează, o sucește spre dreapta, apoi la stânga dar fără rezultat, sudori încep să curgă pe frunte, mai face un efort, imposibil de ridicat.

Ce se petrecuse!? Colegii săi li umpluse lada cu pietre. Celelalte două acte ce au urmat, cu toate sforțările făcute de artiști, a reprezenta drama cu toate durerile ei; a fost imposibil a face să înceteze buna dispoziție a publicului.

Spectacolul a reușit, dar, în

loc de dramă, a fost cea mai veselă comedie.

Nu demult, de nu mă înșel, chiar săptămâna trecută într'un oraș de munte, nu departe de aci, se reprezenta „Hamlet”. Artiștii de seamă; Ofelia încântătoare. Imi reamintesc că de câțori am văzut scena cu nebunia Ofeliei, cu plânsul ei plin de desnadejde, cu ochii rățaciți și fața palidă, împărșind pânsele, lacrimioase și violete — durerea lui Laert și apoi trecerea la veselia cu râsul dureros, întreaga sală își ștergea pe furie, câte-o lacrimă, adânc emoționată de nenorocirea nefeicelii Ofelii.

Când artista izbulise cu măestrria a ne reda durerea în nebunie cu râsul dureros ce sfâșia inima, dintr'un colț al sălii, s'a răs cu multă poșă, acompaniind râsul Ofeliei.

Râsul Ofeliei era sfâșietor, — râsul celorlalți era ignoranță și nepriceperea.

Sărmana artistă cu tot temperamentul ei, a uitat a mai asvârli florii, a mai scurtat scena, îi pierse gustul de a mai face pe nebuna și în judecata ei cuminte, s'a resemnat și așteaptă timpuri mai bune.

La București. Suntem cu toții de acord că o operă, nu poate fi înțeleasă de cineva care nu are o cât de mică cultură muzicală. De aceea spectacolul de operă dinainte de război, asculta cu nesaj notele dulci și armonioase, îi înviorau, sângele-i circula mai activ și când soprana sau tenorul ridică notele atingând sublimul, spectatorul își oprea respirația, cuprins de ceva divin, spre a nu pierde nimic din ceea-ce putea da cântărețului.

Războiul, cu plăgile lui, a schimbat și aspectul spectatorilor. Cei ce înțeleg opera, dar nu o pot vedea prea des din cauza prejurilor fabuloase, sunt cei puțin cari asistă, iar clasa îmbogățită de război care își pot permite totul, au inundat peste tot. Și ei se emoționează, aplaudă când instinctele îl năpădesc, simte și el, dar expansiunea lui momentană, diferă de a aceluia ce nu vrea să piardă o notă. Partitura se continuă, acordurile nu se opresc, spectacolul care are nenorocirea să aibă de vecia un astfel de specimen, pierde tocmai ceea ce în corona succesul.

Cât de ridicol a rămas, dar cei puțin învață, că și pauza în note, e o clipă ce se respectă

Și de sigur este în amintirea tuturor cazul, când însuși d. Iorga, adevăratul apostol pedagogic al tinerimii universitare române, a trebuit să suporte hulduele unui număr de studenți instigați la această faptă nedemă, chiar de unii membri ai corpului profesoral pe lângă asistența neutră dar plină de bucurie malțosă a domnilor membri ai senatului universitar din Cluj, cari azi nu și pot asfâțura pornirea pătimase în contra studenției.

Ba, mai mult, acel dintre profesorii cei mai „bărbătoși” care este azi cel mai pornit dintre judecătorii studenției, acum doi ani de zile a isălit suma cea mai mare pentru sprijinirea mișcării studenției.

Va fi achisat suma, nu va fi achisat-o, sămâța se vede că a încoșit. Atunci era democratic corespunzător ordinii și disciplinei mișcării studenției. Atunci d-l ministru o încuraja pe sub mână pe diferite că și cu diferite mijloace.

De ce dar azi, când „numerus clausus” și chestia evreiască nu mai fac parte din cele 11 puncte ale postulatelor studenției, aceiași studenți sunt tratați de către aceiași profesori ca dușmani de moarte, aplicându-se cele mai draconice pedepse?

Copii aceștia, în marea lor majoritate au împlinit vârsta care oricărui cetățean român îi garantează toate drepturile politice.

Pot ocupa funcții, pot participa la alegeri pot fi deputați, ba, fiindcă pentru această slujbă nu se cere nici diplomă, nici pregătire, nici pricepere pot fi miniștri.

Măine ei sunt chemați cu toții să devină ofițeri în armata română, în acea armată, pe care profesorii lor, ca suprem mijloc pedagogic a erudiției lor de savanți, o trimit azi cu baioneta la armă contra lor. Multe am văzut în viață și a spus o dezastru celebru Metternich, că cu ajutorul baionetelor se poate face orice lucru, afară de unul „pe vârful baionetelor nu se poate țede”. Nici marele maestru al despotismului însă — care a fost Metternich — nu și-ar fi putut imagina, că s'a născut cu un veac și jumătate prea curând căci data ar trăi în România-Mare a veacului al 20-lea, ar fi putut învăța de la Senatul academic din Cluj, că cei mai expeditiv mijloc de a face pedagogie sunt baionetele armatei române.

Eficacitatea baionetelor asigură domnilor profesori nota 10 în certificatul lor de educatori al viitoare generații.

Să sperăm însă că bunul Dumnezeu îi va lumina în ceasul al 11-lea și îi va aduce la calea cea bună.

Maestrul Enescu în America

Cețim în ziarul „America”:
„La Cleveland ca și în alte părți, Maestrul Enescu a fermecat întreaga audiență de la concertul său. Nu există destăie cuvinte și nici până destul de măiestră care să descrie entuziasmul de care era cuprinsă asistența ce-l aplauda frenetic și-l chema înapoi de venimărate oii două fiecare parte a programului.

Nu mai puțin l'au aplaudat și membrii orchestrei clevelandiene cu care a concertat. După concertul de Sâmbătă, d-l Sokoloff conducătorul acestei orchestre a făcut Maestrului și audienței o mare surpriză. D-se, stând în fața celor o sută de muziciani ai orchestrei, cari se ridicaseră toți în picioare, a ținut un discurs elogios, spunând cu vocea înecată de emoțiune că orchestra îl e recunoșcătoare d-ului Enescu pentru marele succes muzical ce l-a avut cu ajutorul d-sale și rugându-l să facă tot posibilul spre a mai veni la Cleveland.

O asemenea manifestare nu i s'a făcut nici unuia dintre artiștii cari au concertat până acum cu orchestra orașului acestuia. Ea e o justă exprimare prin care se recunoaște superioritatea acestui mare geniu muzical care e Maestrul George Enescu, compatriotul nostru iubit. Pentru noi Românii e un prilej de mândrie și de înălțare sufletească.”

Obștea „Bucălaia”

Ni se scrie:
Economii de od din comuna Bacifalău, s'au constituit în obștea „Bucălaia” la 1 Martie a. c. alegând în comitet următorii membri: Vasile Chirvase președinte, Szén Mihail casier, Ioan Bălea, Gheorghe A. Odor, Dumitru Milu, Martin Gheorghe, Partin Ion și Martin Mihail.

Pentru încurajarea economiei de oi și apărarea intereselor gospodărești, roagă organele administrative și silvice, să destăneze terenul necesar de pășunat din plantațiile și muntele Peatra-mare.

Propun să se procedeze cu pășunatul oilor, astfel cum se obișnuiește cu vitele cornute, așchitându-se taxa de pășunat de bucată către comană, cum aceasta s'a fixat prin delegatul Consilieratului agricol și acceptată de primăria locală.

Procedându-se în acest sens, buna armonie este asigurată, promovarea economiei de oi înlesnită, iar economii de oi ferii de specula streină practică în detrimentul lor.

Bacifalău, la 2 Martie 1925.

Vasile Chirvase, președinte.

O conferință de interes general

Ni se scrie:

Sâmbătă în 28 Februarie, poporul sașilor d-l dr. Victor Glondys, și-a desvoitat în sala liceului „Honerus” interesanta sa conferință asupra subiectului „In plină luptă pentru spiritulizarea imaginii universului”. Sala țixită a avut din nou prilejul să asculte una din acele expunerii magistrale, caracterizată printr'o formă impecabilă, prin vervă, prin plasticitatea și claritatea ideilor și printr'o deosebită putere de convingere.

Conferențiarul a avut în vedere conștient numai „imaginea” universului, căci noi nu putem avea despre lume decât numai o imagine. Aceasta mai ales în baza teoriei kantiane, că noi nu putem ști în ce constă „lucrul în sine” (das Ding an sich), căci primum totum numai prin prisma conștiinței și facultăților noastre subiective.

Până către sfârșitul secolului trecut universul era privit drept un mecanism uriaș și i se contesta scopul, providența, spiritul.

Esența lumii erau numai legile causalității. Ne aflăm așadar în plină epocă materialistă sub egemonia științelor exacte. Darwin și Hăckel e-au cei doi pilaytri ai acestei concepții. Conferențiarul admite, că teoria evoluției din filosofia darwinistă este acceptabilă și corectă, combată însă motivarea acestei teorii.

Dintre primii cari au dat asalt acestei concepții materialiste, a fost filosoful german Hegel. Apoi filosoful Doornert, prin lucrarea sa „La pital de moarte al Darwinismului”. Atacul cel mai impetuos și cel mai înclinat de succes l-a dat carentul filosofic numit Neovitalismul. În special filosofii Hans Driesch și Wilhelm Stern au contribuit mult la dărănarea unei bune părți a teoriei materialiste. Tot ce vedem în jurul nostru nu sunt decât mijloacele unor puteri, unor potente mari, supra-subiective. Fiecare cauză, fiecare lege izvoarește dintr'o cauză finală.

Astăzi nu mai există contrastul dintre știință și credință. Dimpotrivă tocmai științele exacte confirmă nepuțința lor în domeniul spiritual.

Partizanii spiritualismului nu contestă științei dreptul la existență și utilitatea și veracitatea datelor practice și a experienței științifice, dar ei reclamă pentru concepția proprie filosofică ascultare și supusere la doctenal spiritual. Oicum, un lucru pare azi cu totul ridicol, aume de a susține, că numai ceea ce se poate percepe cu cele 5 simțuri, există.

Conferința a fost și un bun duș rece pentru toți exploataorii materialisti ai vieții, cari nu și cunosc decât bazanaru și lungul nasului, precum și pentru acia cari se rătoesc mereu pe platforma materialismului istoric, disconsiderând forța și dominațianea ideilor, a ideilor mari, biblice, umanitare, cari singure sunt în stare să regenereze și să schimbe în bine aspectul trist al culturii și al civilizației.

Dr. I. L.

CINEMA APOLLO
Dorian film Dorian film
5—6 Martie

Micul orfan
O poveste tristă în 5 acte.
In rolul principal JACKIE CÔ-OGAN. — Afară de aceasta:
Dragoste în zăpadă
cu
Pat & Patachon
Programul viitor **Triumf cu Michael Varkanyi.**

Convocare

Conform statutului p. 11 onorații membrii ai „Casinei Române” sunt invitați pe Duminecă 15 Martie 1925 ora 4 p. m. la

Adunarea generală ordinară

cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Raportul casierului.
4. Budgetul anului următor.
5. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea socotelilor.
6. Raportul comisiei cenzurătoare.
7. Propuneri și interpelări.
8. Depunerea mandatului vechiului comitet.
9. Alegerea noului comitet.

Brașov, 5 Martie 1925.

Dr. Ioan Garoiu, N. Baboie,
președinte. secretar.

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizare.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vre'o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Ministru,

Subsemnatul Bela Szöcs domiciliat în orașul Brașov, am onoarea a vă ruga să binevoiți a mi se aproba romanisarea.

Totodată cu aceasta depun și actele următoare:

1. Certificatul după registrele stării civile de nașcuti.
2. Act natural public.
3. Atestat comunal.
4. Un certificat de ocol Alta mare.
5. Un certificat dela parchetul trib. Sf. Gheorghe.
6. O decizie dela primpretorul plăsei Alta mare, județul Treșcaune.
7. O petiție făcută către tribunalul Sf. Gheorghe.
8. O adeverință dela fabrica Platogen din Brașov unde fac serviciul.
9. O cerere făcută către d-l ministru.

Respectuos vă rog domnule ministru a mi se rezolva situația. Cu cel mai profund respect

(ss) Bela Szöcs.

Nro. 4331/925

cons. oraș.

Publicațiune de licitație

Spre a încredința pe timpul de un an (pană la 31 Martie 1926) lucrările curente ale orașului; de păământ și zidar, de dulgher și învelitor, de tâmplărie, lăcătușerie, tinichigerie și și de geamgiu, de văpsitoare și de pavaj se va ținea în 21 Martie a. c. dela ora 9—11 a. m. în biroul oficiului economic al orașului, Str. Argintarilor 5. II. etaj ușa No. 3 o pertractare cu oferte în scris în baza legii asupra contabilității publice Art. 72—83.

Cei interesați sunt invitați să și înainteze în termenul susmenționat ofertele în scris, subscrise cu mâna proprie, închise, provăzute cu timbrele prescrise și cu tariful necesar al prețurilor șefului oficiului economic sau substitutului său. Condițiunile de ofertă precum și condițiunile speciale se pot vedea până la ziua pertractării în biroul serviciului edil orașenesc dela 8—12 a. m.

Se observă, că ofertele cari nu corespond prescripțiunilor, sau oferte tardive, suplimentare sau comentătoare nu se vor lua în considerare și că se va ținea seama numai de acei oferenti, cari posed calificația legală pentru efectuarea lucrărilor.

Brașov, la 28 Februarie 1925.

Consiliul orașenesc.

167 1—2

Pentru cultivatorii de pomi

Vând meri și peri pădureți (1—2 ani); prun mirabolau, căi și sămburi din aceste soiuri. Nucii de 2—3 ani. Pădurești dela 1—2 lei bucata, nucii 10—20 lei bucata. Sămburii 25 la un leu.

Colegilor, cari se ocupă cu grădnăritul (cultivarea pomilor), la terenul de experiență al școlii, le fac reducere și le dau și îndrumări gratuit celor ce cer.

Satalung, (jud. Brașov).

Vasile Ivan, inv. dir.

168 1—1

În Salonul ELIT de mode al lui

Béla Tellmann BRAȘOV

se fac cele mai moderne MAN-TOANE de primăvară, după croială americană.

Stau la dispoziție spre alegere, între stofe: noutăți dela firma SCHERG și camgarne moderne.

Condițiuni favorabile.

Se pot găsi diferite halce gata: Raglan, Sacco, Smocking.

Caut doi muncitori de prima clasă.

Béla Tellmann

Brașov, Târgul Cailor No. 1.

162 1—3

Nr. 204

execuțional 1925.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare s. a. cai, cară, vișea, scânduri, bivoliță și bou care în urma decisului Nr. C 2809 din anul 1923 al judecătoriei de ocol din Brașov s'au executat în 11 Februarie 1925 în favorul executorului Ioan Schmidt repr. prin avocatul dr. Hermann Faik, din Brașov pentru încasarea capitalului de 3000 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 19,600 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efepțiunea acestei licitațiuni pe baza decisului Nr. G: 1257—1925 al judecătoriei de ocol din Brașov se fixează termenul pe 26 Martie anul 1925 la orele 9 a. m. în comuna Prejmer, Nr. 529, 531, 599, 602 și 610 și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasată face 3000 lei capital, plus 1400 lei despăgubire dobânzile cu 5% socotind din 9 Noemvrie 1923 iar spele până acum stăvrite de 2402 lei plus cari se vor mai ivi.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Brașov, la 3 Martie 1925.

F. Crișan

executor judecătoresc de ocol.

166 1—1

De vânzare

din mână liberă o casă constătătoare din 2 odăi, pivniță și bucătărie. Pe toțile Nr. 96. Informațiuni Podu Crețului Nr. 73.

și de cel ce cântă și de cel ce ascultă.

Artistul în dramă, tragedie, operă, se încălzește, în scenele emoționante se uită pe sine, se identifiță cu rolul, arta lui trece în alte sfere, e beția succesului când atinge sublimul. Și când reușește a ne captiva, când fiecare clipă și fiecare gest a daugă la comoara cu care a câștigat simțimintele noastre, când sutele de lumini ale rampelor, ard ca vâpaia și sunt făclia luminoasă ce aprinde creierul și imaginația artistului, o întrepere, de orice natură a visului de aur la care plutește, îl readuce la realitate, la comun; și tot acea lumină a rampelor, rămâne bariera între vis și realitate.

Libertatea gândirei, a cugețării, respectul părerii altuia, e sponajul intelectualității, a omului superior.

În politică, știință, credință, artă plastică, cautiă să te faci înțeles; lasă însă pe fiecare să

aprecieze, să simță, să judece, cu calitățile ce l'a dotat natura, cu personalitatea ce-o are fiecare.

Între actori și spectatori, lucrurile se petrec alfel. Din moment ce corlina se ridică, actorul ce este artist, te fură — te transportă — te captivează — te duce cu el pe nesimțite, la culitul zellor artei; lubști cu el, suferi cu el, te înalți cu el.

Actorii și spectatori, sunt una și acelaș persoană, și când actorul a reușit să simți ca el, atunci, e artistul, ce creează.

Mai e oare necesar a spune, că pentru aceea e nevoie de o pregătire sufletească și culturală?!

Cred că nu!!

E. V.

Licitatie judecătorească de imobil.

Sâmbătă 7 Martie se vinde Str. Precup No. 7 casă, 3 camere, bucătărie.

Prețul strigărei 3400 Lei.

153 2—2

„CETATEA“

BANCA ECONOMICA-COMERCIALĂ S. A. BRAȘOV.

Capital social statutar . . . Lei 60.000.000
Capital vărsat și fonduri cca Lei 40.000.000

CONVOCARE

Domnii acționari ai Institutului „CETATEA“ Bancă Economică-Comercială S. A. Brașov, prin aceasta sunt invitați ca, în conformitate cu paragraful 19—33 din statute să ia parte la

a XV-a ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

ce va avea loc *Duminecă, în 3 Maiu 1925 la orele 3 p. m. în Brașov*, în localul societății. În cazul când nu s'ar aduna numărul recerut de acționari pentru a putea aduce decisiuni valide, Adunarea se va ține Luni 11 Maiu ora 10 a. m., cu același program, putând decide valabil fără considerare la numărul celor prezenți.

ORDINEA ZILEI:

1. Deschiderea Adunării și constituirea biroului.
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comisiunii de verificare asupra anului de gestiune 1924. Stabilirea bilanțului și acordarea absolutului organelor de conducere ale societății.
3. Decidere asupra distribuției profitului curat.
4. Schimbări în Consiliul de Administrație.
5. Alegerea alor 3 membri ordinari și 3 membri supleanți în Comisiunea de verificare.
6. Stabilirea jetoanelor de prezență și a speselor de deplasare a membrilor din corporațiunile de conducere și revizuire ale societății.
7. Modificarea Statutelor.
8. Eventuale propuneri.

BRAȘOV, la 2 Martie 1925.

Consiliul de Administrație.

NB. Domnii acționari, cari volesc să participe la Adunarea Generală, sunt rugați ca, cel puțin cu 2 zile înainte de ținerea adunării, să depună acțiunile la casa centrală a societății în Brașov sau la sucursalele societății în București, Cluj, Gherla, Odorheiu, Rupea (Cohalm) Toplița Boină, iar dovezile de depunere precum și eventualele plenipotențe să le trimită la sediul central astfel ca să sosească înainte de ziua adunării generale.

Direcțiunea generală.

ACTIVA		Bilanț General încheiat la 31 Decembrie 1924.		PASIVA	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa	1,717,343	20	Capital	30,000,000	—
Depozite la Bănci	2,931,622	76	Fond de rezervă	9,000,000	—
Cupoane	46,502	25	„ pensuni	575,067	26
Monete	2,014,843	80	Depuneri pe libel	66,618,364	21
Acționari	5,638	—	„ in cont corent	14,317,042	66
Portofoliu scont, camb. cu acop. hip. și de %	65,803	11	Reescont	2,994,960	—
Conturi Corente	20,024,020	—	Ordine de plată și plăți americane	2,113,302	16
Efecte proprii	21,266,830	50	Dividendă neridicată	256,545	—
Lombard	3,138,997	—	Poziții tranzitorii	1,094,087	08
Tipografia	1,550,000	—	Conturi de ordine	21,613,943	99
Participațiuni	1,968,968	6	Profit net	3,095,414	54
Imobile: Rupea, Odorheiu, Toplița, Cluj și Brașov	5,760,000	—			
Transport și exped.	620,000	—			
Mărfuri	1,101,901	80			
Mobilier	1,267,960	—			
Marfă în consignație	35,873	10			
Instalațiuni și utensile	277,000	—			
Diverși debitori	458,226	50			
Avansuri	68,743	44			
Conturi de ordine	21,613,943	99			
	151,678,726	90		151,678,726	90

DEBIT		Profit și Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1924.		CREDIT	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese după depuneri	3,190,345	41	Interese de Cont corent	3,464,479	65
de reescont	128,369	53	Venite dela imobile	529,367	67
Impozite	1,026,710	51	Interese de escont și cred. camb.	637,070	40
Salarii și accesorii	2,457,703	40	Provizțiuni și alte venituri	6,895,096	91
Spese generale	1,517,061	51			
Porto	43,059	73			
Mărci de prezență	67,350	—			
Profitul net	3,095,414	54			
	11,526,014	63		11,526,014	63

BRAȘOV, la 31 Decembrie 1924.

Ioan Iosif m. p.
director general.

George Crișan m. p.
administrator delegat.

Iosif Gola m. p.
directorul depart. financiar.

Ștefan Navrea m. p.
directorul depart. comercial.

Ioan Ghighiniță m. p.
șef-contabil.

Consiliul de administrație:

Mihai Popovici m. p.
președinte.

Stefan C. Pop m. p.

Caius Brediceanu m. p.

Aurel Dobrescu m. p.

Patriciu Pinteia m. p.

Virgil Mircea m. p.

Emil T. Gheaja m. p.

Ioan Leucă m. p.

Dănilă Sasu m. p.

Subsemnații comisari verificatori am examinat conturile prezente și le-ara aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

BRAȘOV, la 25 Februarie 1925.

Ioan Pricu m. p.
președinte.

Gh. Popp m. p.

Ilarie Filipescu m. p.

Ioan Dăncilă m. p.

Victor Branisce m. p.
161 1-2

Chestiunea emigrărilor

Raporturile maghiaro-române.

București, 5 Martie.

La ședința de ieri a Senatului d-l Toni Iliescu a întrebat pe d. ministru al afacerilor străine dacă are cunoștință de interpelarea deputatului Szelenski, din Camera ungară prin care a afirmat că d-l Văitoianu, ministrul comunicațiilor, cu ocazia unei debaterii unei interpelări în Camera noastră, a recunoscut că într'adevăr a dat concesiune unei agenții de propagandă al cărui scop exclusiv a fost facilitarea emigrării elementului unguresc din Ardeal.

D-l ministru al afacerilor străine ungare răspunzând interpellatorului a confirmat că într'adevăr guvernul român urmărește această politică specială de favorizare a emigrării elementului unguresc în scopul de a face victime numeroase printre acești supuși minoritari.

D-l J. G. Duca, ministrul afacerilor străine a dat următorul răspuns:

Domnilor senatori, am cunoștință de discuțiunea care a avut loc în parlamentul maghiar ieri și despre care v'a vorbit d-l senator Toni Iliescu.

Nu cunosc însă termenii exacti în care s'a roșit ministrul de externe al statului vecin. Dacă acești termeni ar fi acela pe care i-am găsit consemnați într-o telegramă de presă, aş regreta manifestația Domniei sale retorică, pentru că conține unele afirmațiuni care nu sunt în conformitate cu realitatea.

Noi dorim să avem raporturi de bună vecinătate cu Ungaria, precum am afirmat-o în nenu-

mărate rânduri. Constat cu bucurie că și în acest discurs al ministrului de externe ungar, se afirmă aceiași dorință.

Trebue să se știe însă la Budapesta, că aceste raporturi de bună vecinătate, nu pot să existe dacă în fiecare chestiune, Ungaria vine și amenință cu opel la Liga Națiunilor.

Trebue să se știe în Ungaria, că România este o țară liberă care nu admite ca alții să se amestece în treburile ei interne.

Noi am iscălit tratatul minorității și înțelegem să-l aplicăm în litera și spiritul lui. Noi putem dovedi oriunde și ori-când, că tratăm minoritățile așa precum se cuvine, că le tratăm după anejașamentul pe care l'am luat și după ceea ce constituie propria noastră concepțiune despre drepturile acestor minorități într'un stat civilizat. Însă așa vrea să nu se uite la Budapesta că nu putem primi lecțiuni de tratament al minorității și nici nu vom primi sfaturile în această privință de la partea lui Apponyi, dela țara care și-a câștigat o bine meritată reputațiune în trecut prin felul cum a știut să trateze peste 3 milioane de Români.

Domnilor, spun aceste cuvinte cu simțământul că asemenea manifestațiuni se vor evita în viitor cu atât mai mult, cu cât sunt bazate pe afirmațiuni care nu corespund realității.

Interesul Ungariei ca și al nostru este ca raporturile noastre să nu fie stânjenite de asemenea manifestațiuni.

Intrunirea comisiei administrative județene.

Comisiunea administrativă a județului Brașov a ținut alaltăieri o ședință plenară în care s'a dat cetire rapoartelor privitoare la situația județului din punct de vedere sanitar, școlar, financiar etc.

Situația sanitară.

Din raportul prim-medicalului județean dr. Teodor Sbarcea reținem următoarele date statistice.

La Policlinica din Brașov au fost tratați în anul trecut în mod gratuit 6000 bolnavi. Medicii cercuali din județ au dat 8259 consultații, lectuina în mod gratuit 2184 bolnavi, dintre cari cei mai numeroși au fost bolnavi de tuberculoză, boli de sânge, de ochi și de scarlatină. Au fost vaccinați 1626 copii, iar revaccinați 1387.

Cu excepția orașului s'au născut în anul trecut 932 băieți și 941 fete. 35 băieți și 22 fete s'au născut morți, în același an au murit 566 bărbați și 516 femei. De scarlatină au murit 27 persoane.

Situația școlară.

Din raportul revizorului școlar, d-l Pompiliu Dan rezultă că situația învățământului a fost satisfăcătoare.

În comuna Turcheș s'a înființat o școală profesională de fete, iar în Râșnov o școală profesională de băieți. În Cernat s'a deschis o școală de băieți. În Bod s'a înființat de asemenea o școală prof. de băieți, cu internat.

Prefectul județului a comunicat că pentru înființarea unei cămin al studenților din Jara-Bârsii la București județul Brașov a contribuit cu suma de lei 20.000.

Incassări.

Din raportul administrației înscasate sunt de relevat următoarele incassări în anul trecut: dări directe și indirecte 41.601.129 lei, din timbre și înregistrări 16.163.184 lei, după cele trei fabrici de spirit de pe teritoriul județului Brașov 27.285.000 lei, după bere 1.365.000 lei.

Licențe de beuturi nu s'au acordat anul trecut.

Dia taxele de import s'au încasat anul trecut 38.970.278 lei. Cu totul administrația financiară a încasat în anul trecut lei 468.416.070.

Regimul cultelor în școli

Ministerul de instrucțiune a trimis tuturor inspectoratelor școlare o adresă prin care le face cunoscut ce anume sărbători ale diferitelor confesiuni, urmează să fie respectate.

În școlile primare, unde evreii și mohamedanii sunt în majoritate, Sâmbăta și respectiv Vineră după amiază nu se vor ține cursuri, iar în dimineața acestor zile se vor pune în program ore de religie.

Elevii români din aceste școli vor face religia la școală, iar evreii și mohamedanii vor fi liberi să o facă la biserică cultului lor.

În învățământul secundar nu se va face nici o deosebire între elevii diferitelor confesiuni. Cei de altă religie decât cea ortodoxă, vor putea fi dispensați a urma religia la școală, fiind obligați, însă, să o învețe cu prețul lor.

În școlile statului elevii evrei nu pot fi dispensați de a scrie Sâmbăta.

Ora 3 d. a

Ultime știri

Revolta marinarilor din Rusia

Știri sosite din Petrograd anunță izbucnirea unei revolte între marinarii din portul Kronstadt. Pe vasul „Morat” au fost arestați delegații flotei sovietice din Marea Neagră sosiți de curând la Kronstadt ca să protesteze împotriva numirii noilor comandanți ai marinei bolșevice, cari sunt considerați de marinari ca fiind absolut incapabili de-a conduce marina.

Revolta kurzilor a fost înăbușită

Constantinopol, 5 Martie. — Revolta kurzilor a fost înăbușită grație populației kurde, care s'a despărțit complet de către căpeteniile ei, în urma dibăciei cu care guvernul a știut s'o înțeleagă că această revoluție e făcută numai să servească intereselor străine.

Franța a încuviințat trecerea trupelor turcești pe teritoriul Siriei, pentru înăbușirea revoltei din Kurdistan. Turcia a cerut această aprobare, în virtutea înțelegerii turco-franceze din Octomvrie 1921.

Cronica muzicală

A doua reuniune corală săsească din Brașov, „Liederkrantz” și-a inaugurat alaltăieri în 3 Martie c. ciclu reprezentărilor celor două opere „Studentul cerșetor” și „Vânzătorul de păsări”. Suntem nevoiți a recunoaște, că reprezentarea operetei lui Millöcker „Studentul cerșetor”, a fost o prestație artistică egală în succes cu recentele reprezentațiuni de operă ale reuniunii de cântări „Männergesangsverein”. Este de altfel un semn îmbucurător, poate și un indiciu general al reinvierii gestului sănătos, că „Liederkrantz” a avut buna inspirație să scoată din arhivă dragălașa operetă veche, care a știut să ne crezeze iarăși acea atmosferă plăcută de intimitate patriarhală, de naturălele și de spirit fin și cuceritor, pe care numele arareori o mai găsim în operele mai noi, îmbăcșite de trivialități și de rafinerii degustătoare.

Domnul director de muzică R. Oschaintzky ne-a arătat, că este pe deplin stăpân pe situație și o personalitate muzicală remarcabilă. Reuniunea se poate felicita de achiziția făcută și de acordul fericit ce s'a stabilit astfel.

Forțele reuniunii sunt în primul rând d-na Luise Klein, care este o perfectă sobretă și posedă un sopran sonor de bună calitate; apoi d-nul Derner admirabil atât ca joc de

sceală, ca voce și ca atitudine, cât și în special în rolul nu tocmai ușor al studentului Rymannovitz. Între aceștia se mai numără și frații Mechel, dintre cari d-l C. Mechel în rolul colonelului posedă un simțatic și perfect joc de scenă, prin care știe să-și marcheze desavantajul neajenit al unei voci mai slabe. D-l Gustav Mechel are un tenor plăcut și răsunător, rotunzit și cultivat, un joc de scenă degajat și inteligent și a fost un demn tovarăș al studentului Rymannovitz. D-na Simon, în rolul contesei Noveltka, a fost cât se poate de bine, elegantă, stăpânită știind să pună pe corect diferitele scene și posedând un organ vocal plăcut. D-l Zeides, în rolul directorului de închisoare ne-a redat cu mult succes și naturaleză comical situațiunile sale. Toți ceilalți au avut prestații laudabile, iar corul s'a arătat și de astădată disciplinat corect și inteligent. O plăcută surpriză a fost baletul original și bine executat, a cărui compoziție se datorește harnicului și talentatului diriginte Oschaintzky. D-l regisor Buhardt a prestat desigur o muncă apreciabilă.

Ana Ilcoșului „Șaguna”. Vineri 6 Martie ora 6¹/₄, a 2-a conferință a d-lui profesor Sotiriu despre „Teoria relativității” lui Einstein.

INFORMAȚIUNI

Sărbătorirea d-lui N. Iorga. Din Strassburg se anunță că rectorul universității a conferit d-lui prof. N. Iorga titlul de doctor honoris causa al universității din Strassburg. D-l Iorga a ținut cu acest prilej o conferință foarte aplaudată despre problemele politice și de rasă în Orientul european.

Zilele acestea se va numi o comisiune de către ministerul de război pentru întocmirea unui cod militar relativ la tranșarea diferendelor de onoare ale ofițerilor. Până azi armata noastră n'a avut la dispoziție un asemenea cod.

În vechea lege a învățământului primar se prevedea pentru elevii străini o taxă de frecvență a școlilor primare. Ministerul Instrucțiunii a făcut cunoscut tuturor școlilor că de acum înainte elevii străini sunt scutiți de aceste taxe.

La Cîmp a încetat din viață avocatul Dr. Ion Ploșcă, originar din Brașov, în urma unei boli grele. Odihnească în pace.

De câteva zile se află în orașul nostru artistul N. Willy, care a executat alaltăieri, la școala de subofitieri, în fața corpului ofițeresc și a elevilor, chestiuni de educație fizică, acrobatică și fahirism. D-se va ține astfel de ședințe la toate regimentele și școlile din loc. Azi Joi la 9 ore seara va ține a doua ședință în sala de conferințe a școlii de subofitieri.

Promoție. Aflăm cu plăcere că d-l George Neagu din Brașov a fost promovat pe ziua de 27 Februarie a. c. doctor în medicină la facultatea de medicină din Lipsca.

Cercul militar anunță pe d-nii militari, că balul mascat anunțat pe ziua de 7 Martie, se transformă în serată dansantă pentru ziua de 8 Martie ora 21.

Din Zărnești ni se scrie: Duminecă în 8 Martie se transportează la Zărnești osemintele parohului Ioan Străvoiu, decedat în timpul refugiatului în Moldova în orașul Bârlad, și în aceeași zi la 2 ore p. m. se înmormântează în cripta familiară din Zărnești.

Concertul Dr. Nasta—Eti Hubert membrii operetei statului din Buda-pesta va avea loc la Brașov în ziua de 10 Martie. Ambii artiști au fost mult aplaudați la concertele date zilele trecute la Arad și Oradla-mare. În program sunt incluse bucăți de compozitori Petrescu, Brediceanu, Reger, R. Strauss, Schumann, Loewe precum și arti și duete de Verdi, Halvay, R. Wagner, Puccini și Mayerbeer. Bilete și note la agenția Kilngsor. 169 1—1

Autobusurile (Auto-taxi) firmei Decei Deceanu, introduse de câteva zile în Brașov, au ușurat în mod însemnat circulația persoanelor, pe lângă taxe foarte reduse și convenabile. Firma numită, care a pus în circulație deocamdată patru auto-taxi confortabile, va căuta din ce tot mai mult să satisfacă necesitățile publicului.

TOILETTE DE BAL se brodează mai repede și mai frumos la EUGEN BOLESCH